

i mange Tilfælde kun regnes fra Forsaldsdagen; der kan ogsaa kun være Tale om, at Forældelsen kan stoppes ved et Søgmaal og ikke ved en simpel Paamindeelse. Den Reform, som den ærede Justitsminister her har forelagt Udskift til, er jo saaledes som den foreligger, man kunde godt sige: revolutionær med Hensyn til det Emne, som der her er Tale om. Der bliver ikke meget tilbage af de Principper, som vi hidtil have levet paa i denne Materie. Naar nu alligevel vor højtærede Justitsminister kan gaa med til noget saa revolutionært som dette, saa synes jeg, at det undskyldes ved, at det, man her vil indføre, i Virkeligheden blot er, at man vil stille Danmark i Niveau med andre civiliserede Lande, og den Slags Revolutioner tror jeg, at vi allesammen kunne være med til. De tre Principper, jeg her har omtalt, og som ere søgte gennemførte ved dette Lovudkast, nemlig de korte Frister, Beregning fra Forsaldsdagen og Afbrudelse ved Paatale og ikke alene ved Paamindeelse, ere i Virkeligheden europæisk og amerikansk Ret; og det, vi have levet paa lige siden Christian V.s Tid og endnu leve paa, nemlig Christian V.s Danske Lov 5—14—4, som hele Præskriptionen hidtil har været bygget paa, har i mange Aar været fuldkommen forældet, og man maa undre sig over, at de mange Ulemper, som klæbe herved, ikke ere blevne følte i højere Grad, navnlig fra de næringsdrivendes Side.

Om det Arbejde, som her foreligger, maa jeg ligesom den sidste ærede Taler sige, at det forekommer mig at være et højt fortreffeligt Arbejde. Der er i Virkeligheden en Klarhed og Fasthed i Tankgangen, en Fasthed i Terminologien, en Fasthed i Ordningen, som gør, at jo mere man studerer dette Arbejde, jo mere glad bliver man, om jeg saa maa sige. Men jeg skal ligesom den sidste ærede Taler indrømme, at det er noget vanskeligt at sætte sig ind i dette Lovforslag i den Form, hvori det foreligger; det er vanskeligt for Folk, som ikke til dagligdags beskæftige sig med denne Materie. Men jeg tror, jeg kan sige, at det endog saa er vanskeligt for Jurister. Jeg tilstaar, at det, naagtet jeg ofte har haft Lejlighed til at beskæftige mig med disse Spørgsmaal ogsaa ved Højesteret, er faldet mig meget vanskeligt rigtig at sætte mig ind i og forstaa dette Arbejde. Jeg har maattet læse disse Paragraffer mange Gange igennem, før jeg virkelig har forstaaet — ikke Ordene, for de ere jo gode og klare nok i og for sig, men hele Tendensen, hele den Forbindelse, hele det System, som Forfatteren har villet lægge ind i dette Lovudkast. For en stor Del ligger Vanskeligheden

og Uklarheden i selve Materien. Naar der saaledes skal opstilles en Regel, og der saa skal gøres en Undtagelse fra denne Regel og saa atter gøres en Undtagelse fra denne Undtagelse, bliver det meget vanskeligt at fremstille det i en saadan Form, at der ikke behøves en vis Klarhed i Hjernen hos den, der skal læse det, for at holde disse forfælske Ting ude fra hinanden. Om man kan hjælpe derpaa ved den sproglige Opstilling, kan vel altid blive noget tvivlsomt; men jeg indrømmer, at Formen maaste ere noget tung, og jeg indrømmer, at det vil være en Op-gave for det Udvalg, som rimeligvis bliver nedsat, at forsøge paa, om man ikke, blot ved rent sproglige Ændringer, maaste ved at være noget udførligere end Forfatteren, Koncipisten, som helt igennem har været saa knap som mulig, vil kunne gøre Loven lettere tilegnelig for den store Almenhed. Man kan forsøge derpaa; om det vil lykkes, vil jo vise sig, naar Sagen kommer til Drøftelse. Derimod er der en Ting, som jeg ikke tror, vi skulle forsøge paa, og hvori jeg for saa vidt maa erklære mig uenig med den sidste ærede Taler. Den sidste ærede Taler roste det norske Lovudkast i formel Henseende i Sammenligning med det, der her foreligger fra Assessor Thomsens Haand, og det er rigtigt nok. Ved første Gennemlæsning syntes det mig, at Nordmændene have lagt det bedre til Rette. Det norske Udskift er mere forstaaeligt, det bruger mere de gængse Udtryk, de tilvante Talemaader, og den norske Komite siger jo ogsaa selv i sine Motiver, at man har søgt at lette Tilægnelsen, at lette Stilen i det hele taget i Udskiftet, og det har bl. a. ført til, at Nordmændene ere komne til en paa afstillige Punkter meget forfælsk Ordning af Stoffet i Sammenligning med Assessor Thomsens Ordning. Det, som Assessor Thomsen har sat først, have de sat sidst, men det vil blive for vidtløftigt at vise det i Enkelthederne; enhver, der vil studere de to Lovudkast, vil let kunne forstaa, hvad jeg sigter til. Nu bliver det altsaa Spørgsmaalet for et kommende Udvalg: Skal man med Hensyn til Ordningen følge Nordmændene — jeg taler her kun om den rene Disposition — eller skal man i det væsentlige blive staaende ved den Ordning, som Koncipisten her har lagt til Grund. Her maa jeg rigtigt nok sige, at det forekommer mig, at de Grunde, som Assessor Thomsen har givet i Motiverne til Forsvar for sin Ordning, ere for mig aldeles overbevisende, og jeg tror, at den lettere Læselighed, som Nordmændene have opnaaet ved den anden Ordning, er flet paa Bekostning af Korrektheden, Etsaktheden i de Lovregler,